

ODGOJ ZA MEDIJE – ULOGA, VAŽNOST, ALTERNATIVE

Treći modul simpozija stavlja naglasak na važnost medijskog odgoja, njegovo uvođenje u školski kurikulum, uporabu u odgoju i obrazovanju, te se dotiče i alternativnih projekata medijskog odgoja i obrazovanja.

Modul je otvoren izlaganjem Krešimira Mikića koji poručuje da bi kod djece i mladih trebalo razvijati medijsku pismenost, jer mediji u sebi kriju određene opasnosti ako ih se ne koristi na ispravan način. Mikić ističe da je temeljni problem kada se govori o medijskoj kulturi taj da u nju nisu uključeni roditelji, uz djecu i nastavnike. Dodaje da istraživanja pokazuju kako roditelji praktički ne sudjeluju u medijskom odgoju djece. S djecom je važno razgovarati o medijskim sadržajima koje oni konzumiraju, i na tom polju se roditelji ali i nastavnici suočavaju s nedostatkom kompetencija medijske pismenosti. „Moramo znati kako pojedini mediji funkcioniraju kako bi mogli govoriti o njima i donositi određene zaključke“, upozorava Mikić. Djecu je potrebno osvijestiti o pojmu medija, ukazati im na komunikacijske, umjetničke i druge čimbenike medija, te ih upoznati s načinom funkcioniranja pojedinih medija.

„Djeca su pismenija od roditelja i nastavnika informatike“, smatra Zlatko Miliša. Prema Miliši, odgoj za medije je potrebno uvesti već u nižim razredima osnovne škole zbog manipulativne uloge medija koja ima najveći utjecaj na djecu kao „najslabije“ u društvu. U trinaest škola diljem Hrvatske provodi projekt „10 dana bez ekrana“ čiji je cilj povećati komunikaciju među djecom, pomaknuti granicu njihove kreativnosti i osigurati da roditelji i djeca kvalitetno provode zajedničko vrijeme. Kada govori o ulozi roditelja u medijskom odgoju djece, Miliša je kategoričan: „Računalo nema što raditi u dječjoj sobi i tu je završena priča. Televizor nema što raditi u dječjoj sobi i tu je završena priča“.

Ivica Šola u svom izlaganju fokus stavlja na odgojnu i obrazovnu ulogu medija, te naglašava važnost medija kao tehnike. „Samo postojanje medija je oblik prisile jači od bilo koje ideologije“, upozorava Šola. Samo postojanje medija nas prisiljava da im se stavimo u službu. Stoga se ne može govoriti o moralnoj neutralnosti medija, a njihovo je postojanje odgojna i obrazovna činjenica. Bez medija smo isključeni iz zajednice ljudi, u čemu se vidi važnost antropoloških faktora medija. Mediji imaju i svoje antropogene učinke, navodi Šola. Tu je potrebno zapamtiti da čovjek stvara tehniku, ali i tehnika „stvara“ čovjeka. „Jesmo li pripremljeni za nadolaženje stvarnosti koju mediji svakodnevno otkrivaju?, zaključuje Šola.

Učenike je ponekad teško zainteresirati za nastavne sadržaje, a mediji kao alat nastavnicima mogu uvelike olakšati prijenos znanja, u svom izlaganju ističe Ivan Uldrijan. „Nužno je medijski odgajati i sebe i druge, a naročito najmlađe“, poručuje Uldrijan. Medijske su slike konstrukti stvarnosti iza kojih stoje institucije i pojedinci koji posreduju vrijednosti. Stoga bi

nastavnici u radu s učenicima trebali posjedovati medijsko-didaktičke kompetencije i kompetencije u području medijskog odgoja. Medijski odgoj razvija dijaloški i istraživački pristup na temelju kojeg dolazi do kritičke distance između djece i medijskih sadržaja. „Mediji su pomagala koja omogućuju bolje, trajnije i učinkovitije usvajanje medijskih sadržaja“, istaknuo je Uldrijan.

„Škola danas više ne može sama. Moramo joj pružiti ruku i probati pomoći koliko možemo“, rekao je Danijel Labaš govoreći o alternativnim projektima medijskog obrazovanja i školskog sustava. Istraživanje „Djeca i mediji. Imaginarni zatočenici virtualnih svjetova“, koje je provela Petra Skelin, pokazuje da su djeca najčešće prepuštena sebi samoj u korištenju medija, a posebno računala. U svom izlaganju ističe važnost educiranja djece, roditelja i nastavnika o medijima, njihovoj upotrebi i značenju. Labaš je modul zaključio predstavljanjem „Deklaracije o medijskoj kulturi“ čiji je cilj potaknuti pojedince i državne ustanove da po uzoru na ostale demokratske zemlje učine sve što je potrebno da medijski odgoj i kultura dobiju zasluženno mjesto u školama.

Izvor: www.djecamedija.org